

АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
орган аудиторського самоврядування

РАДА АУДИТОРСЬКОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

14.11.2019

№ 24/5

м. Київ

**Про притягнення до професійної відповідальності
та застосування дисциплінарного стягнення**

Керуючись нормами Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII (далі – Закон), Статутом Аудиторської палати України, затвердженим рішенням з'їзду аудиторів України від 18.05.2019 № 1/11, Положенням про Раду Аудиторської палати України, затвердженим рішенням установчого з'їзду аудиторів України від 14.07.2018 (зі змінами та доповненнями), Рада Аудиторської палати України у складі Голови Каменської Т.О., членів Ради – Барановської О.М., Бондаря В.П., Дзюби Л.А., Нефьодової Д.Ю., Редько К.О., Шульман М.К., розглянувши у відкритому засіданні дисциплінарну справу стосовно суб'єкта аудиторської діяльності ФІРМИ «ТРАНСАУДИТ» У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ (код ЄДРПОУ 23865010, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 1463),

ВСТАНОВИЛА:

До Аудиторської палати України 10.09.2019 надійшла скарга від ОСОБА 1 (далі – скаржник), в якій зазначені відомості щодо виконання суб'єктом аудиторської діяльності ФІРМОЮ «ТРАНСАУДИТ» У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ (далі – ТОВ «ТРАНСАУДИТ») завдання з аудиту фінансової звітності ОСОБА 2 за 2018 рік, який є підприємством суспільного інтересу.

У скарзі скаржником зазначено, що:

- відповідно до вимог Закону, аудит фінансової звітності ОСОБА 2 повинен був проводитися суб'єктом аудиторської діяльності, включеним до розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності суб'єктів суспільного інтересу»;

- відомості щодо ТОВ «ТРАНСАУДИТ» були відсутні у зазначеному розділі Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, а отже ним не було дотримано вимог Закону.

Перевірка відомостей, зазначених у вказаній вище скарзі, проводилася Комітетом з контролю якості аудиторських послуг (далі – Комітет) відповідно до статті 45 Закону.

Рішенням Ради Аудиторської палати України від 17.10.2019 (протокол № 22) стосовно суб'єкта аудиторської діяльності ТОВ «ТРАНСАУДИТ» порушено дисциплінарну справу.

Відповідно до частини першої статті 29 Закону, призначеним для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності може бути суб'єкт аудиторської діяльності, який відповідає вимогам, встановленим Законом, та включений до відповідного розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Статтею 22 Закону передбачено, що Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (далі - Реєстр), зокрема, містить такі розділи: «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Відповідно до вказаних статей Закону, суб'єкт аудиторської діяльності для здійснення аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес повинен бути включений до відповідного розділу Реєстру «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств.

Згідно із частиною другою статті 2 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», емітент - юридична особа, у тому числі Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, Автономна Республіка Крим або міська рада, а також держава в особі уповноважених нею органів державної влади чи міжнародна фінансова організація, які від свого імені розміщують емісійні цінні папери та беруть на себе зобов'язання за ними перед їх власниками.

Під час розгляду дисциплінарної справи Радою Аудиторської палати України були взяті до уваги пояснення ТОВ «ТРАНСАУДИТ», надані листом (вх. № 01-01-20/955 від 27.09.2019), про те, що:

- ним дійсно було проведено аудит фінансової звітності за 2018 рік ОСОБА 2 на підставі договору від 01.03.2019 № 1920-К та надано звіт незалежного аудитора від 20.03.2019;

- на його думку, виконання ініціативного аудиту фінансової звітності ОСОБА 2 за 2018 не суперечить Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Представник ТОВ «ТРАНСАУДИТ», будучи повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, на засідання Ради Аудиторської палати України не з'явився та листом (вх. № 01-01-20/1092 від 13.11.2019), проінформувавши Аудиторську палату України про неможливість бути присутнім при розгляді дисциплінарної справи, просив розглядати справу за його відсутності. Тому розгляд дисциплінарної справи здійснювався Радою Аудиторської палати України за наявними в ній матеріалами відповідно до статті 45 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

З урахуванням наданих Комітетом документів, а саме: скарги, довідки Комітету, відповідних матеріалів перевірки відомостей, зазначених у скарзі, заслуханих пояснень, Радою Аудиторської палати України встановлено наступне.

Інформація про внесення ТОВ «ТРАНСАУДИТ» у розділ Реєстру «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності суб'єктів суспільного інтересу» у період надання послуг з аудиту відсутня.

ТОВ «ТРАНСАУДИТ» відповідно до наданих документів (договору та аудиторського звіту) здійснювався аудит фінансової звітності ОСОБА 2, яке є великим підприємством та емітентом цінних паперів.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>), «підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств».

Відповідно до частини другої статті 2 цього ж Закону, «великими є підприємства, які не відповідають критеріям для середніх підприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

- балансова вартість активів - понад 20 мільйонів євро;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 мільйонів євро;
- середня кількість працівників - понад 250 осіб.

Для визначення відповідності критеріям, встановленим у євро, застосовується офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за

період), розрахований на підставі курсів Національного банку України, що встановлювалися для євро протягом відповідного року.»

В Інформаційному повідомленні Міністерства фінансів України від 12.11.2018 «Щодо визначення категорії підприємства відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001201-18>) зазначається про те, що «з метою застосування норм Закону щодо визначення у 2018 році категорії, до якої належить підприємство, застосовуються показники річної фінансової звітності за 2017 рік».

Відповідно до інформації, зазначеній на офіційному вебсайті Національного банку України (https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:3gioqTfDOhMJ:https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua), офіційний курс гривні щодо євро (середній за 2017 рік) становив 30,42 грн.

На вебсайті ДУ «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України»:

(<https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/106265/165/templ>)

розміщена фінансова звітність ОСОБА 2 за 2017 рік, відповідно до якої, станом на кінець звітного періоду:

- балансова вартість активів – 745 087 тис. грн. (що становить 24 493 тис.євро);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 411 140 тис.грн. (що становить 13 515 тис.євро);
- середня кількість працівників - 425 осіб.

На вебсайті ОСОБА 2 (<http://ffi.prat.ua/emitents/reports/year/2018>) розміщена фінансова звітність ОСОБА 2 за 2018, відповідно до якої, дані на початок звітного періоду збігаються з даними, наведеними у фінансовій звітності за 2017 на кінець звітного періоду. Дані оприлюдненої фінансової звітності за 2017 також збігаються з даними фінансової звітності за 2018, яка була додана ТОВ «ТРАНСАУДИТ» до пояснень (вих. № 14 від 26.09.2019).

Таким чином, відповідно до даних фінансової звітності ОСОБА 2 за 2017, що є офіційно оприлюдненою, по двом з трьох критеріїв ОСОБА 2 підпадає під критерії великого підприємства.

Підприємства, що становлять суспільний інтерес, - підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств (абзац двадцять перший частини першої статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

Емітентом акцій є тільки акціонерне товариство. Порядок прийняття відповідним органом акціонерного товариства рішення про розміщення акцій визначається законом, що регулює питання утворення, діяльності та

припинення акціонерних товариств. (частина третя статті 6 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок»).

За наведених вище обставин, Рада Аудиторської палати України дійшла до висновку про вчинення суб'єктом аудиторської діяльності ТОВ «ТРАНСАУДИТ» професійного проступку, що полягає в недотриманні суб'єктом аудиторської діяльності вимог частини першої статті 6, частини четвертої статті 21, а також частини першої та третьої статті 29 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Крім того, Радою Аудиторської палати України також було встановлено, що предмет договору, укладеного між ТОВ «ТРАНСАУДИТ» та ОСОБА 2 від 01.03.2019 № 1920-К, а також звіт незалежного аудитора від 20.03.2019 щодо фінансової звітності ОСОБА 2, наданий ТОВ «ТРАНСАУДИТ», не відповідають вимогам Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» і Міжнародним стандартам аудиту (далі – МСА), зокрема МСА 210 «Узгодження умов завдання з аудиту» та МСА 700 (переглянутий) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності».

Наслідки вчиненого професійного проступку полягають у наданні ТОВ «ТРАНСАУДИТ» послуг з обов'язкового аудиту підприємству, що становить суспільний інтерес, без набуття відповідного права, а також недотриманні зазначеним суб'єктом аудиторської діяльності під час надання послуг з обов'язкового аудиту вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», вимог МСА 210 «Узгодження умов завдання з аудиту» та МСА 700 (переглянутий) «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності».

Серйозність вчиненого професійного проступку полягає у тому, що звіт незалежного аудитора від 20.03.2019 щодо фінансової звітності ОСОБА 2, наданий ТОВ «ТРАНСАУДИТ» не може використовуватися за призначенням, як аудиторський звіт щодо аудиту фінансової звітності, виконаного у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту.

Допущене суб'єктом аудиторської діяльності наданні ТОВ «ТРАНСАУДИТ» порушення є одноразовим; рівень співробітництва вказаного суб'єкта аудиторської діяльності з Аудиторською палатою України – високим; фінансовий стан – задовільний.

Радою Аудиторської палати України, у відповідності до частини сімнадцятої статті 45 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», враховано, що до ТОВ «ТРАНСАУДИТ» станом на дату розгляду дисциплінарної справи стягнення за вчинення професійного проступку не застосовувалися.

З огляду на викладене, враховуючи вищезазначені обставини вчинення порушення та його наслідки, серйозність та тривалість порушення, фінансовий стан, рівень співробітництва відповідальної особи з Аудиторською палатою України, відсутність стягнень за вчинення порушень, керуючись статтями 6, 21, 29, 42, 44, 45 Закону України «Про аудит

фінансової звітності та аудиторську діяльність», Рада Аудиторської палати України

ВИРІШИЛА:

1. Притягнути до професійної відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності ФІРМИ «ТРАНСАУДИТ» У ВИГЛЯДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ (код ЄДРПОУ 23865010, номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 1463) та застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді офіційної заяви Аудиторської палати України про невідповідність аудиторського звіту щодо фінансової звітності ОСОБА 2 від 20.03.2019, вимогам Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

2. Доручити Секретаріату Аудиторської палати України оприлюднити це рішення на офіційному вебсайті Аудиторської палати України з урахуванням вимог частини першої та абзацу першого частини другої статті 44 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Аудиторської палати України Каменську Тетяну Олександрівну.

Голова АПУ

Т.О. Каменська